

KUNGL.
VETENSKAPS-
AKADEMIEN

THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES

Seminarium på Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien den 20 oktober 2025

Måste Sverige lära sig att leva med alltmer intensiva skogsbränder? – hur vi kan förebygga och minska riskerna

Foto: Anders Granström

Europa kommer att drabbas av allt fler intensiva bränder i skog och mark. Det framgår av en ny vetenskaplig rapport [Changing Wildfires – Policy Options for a Fire-literate and Fire-adapted Europe](#) från Europas nationella vetenskapsakademier, EASAC – som också ger förslag på hur risken för svåra skador kan minskas.

Risken för intensiva, explosionsartade megabränder har ökat, men enligt rapporten har hittills nästan allt fokus legat på att stärka vår förmåga att släcka bränder. I rapporten har man tittat på prognoserna framöver och det blir alltmer utmanande att kontrollera den typ av explosionsartade bränder som kan uppstå, hur starkt rustade vi än är.

Förändringen går snabbast i Medelhavsområdet, vilket sommarens stora bränder i Spanien och Portugal är signaler på. Men även på Sveriges breddgrader är utvecklingen tydlig. I rapporten pekas på två avgörande orsaker till den ökade risken för stora bränder. Den ena är klimatförändringarna, som orsakar en högre frekvens av långa torrperioder. Den andra är de omfattande förändringar av naturen som skett i spåren av storskaligt skogsbruk, jordbruk och urbanisering.

Rapporten poängterar också att inte alla bränder är av ondo. Tvärtom är mindre bränder ett normalt inslag i många ekosystem. Flera växtarter är beroende av eld för att kunna etablera sig, till exempel vår svenska brandnäva. De växterna kan i sin tur vara nödvändiga för olika insektsarter, och så vidare.

KUNGL.
VETENSKAPS-
AKADEMIEN

THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES

En av de åtgärder som rapporten föreslår för att minska risken för storbränder är därför att i större omfattning anlägga mindre, kontrollerade bränder under fuktiga perioder. Det kan minska mängden bränsle och gynna arter som är anpassade till återkommande bränder.

Men de viktigaste åtgärderna handlar om att på olika sätt återskapa mer varierade miljöer i både skog och mark som ofta går hand i hand med flera andra klimat- och miljömål som redan finns. Ett större inslag av blandskog kan exempelvis gynna hotade, skogslevande arter och ge stormsäkrare skogar – samtidigt som risken för storbränder minskar.

Gränsen mellan natur och urbana områden pekas ut som en särskilt viktig plats i rapporten. Det beror dels på risken att elden kan sprida sig till bostäder och bebyggelse, dels på att många bränder orsakas av mänskliga misstag – en risk som ökar ju fler som rör sig i ett område. Därför är det extra viktigt att sätta in förebyggande åtgärder på dessa platser.

Rapporten pekar på att en stor fara är miljöer som ingen längre bryr sig om eller förvaltar, som förbuskas och blir alltmer lättantändliga. Det kan vara övergivna jordbruksmarker eller områden kring städer. Rapporten sammanfattar med att det som krävs för att minska brandrisken ofta sammanfaller med natur vi uppskattar för rekreation, till exempel öppna skogar med hög biologisk mångfald.

I detta seminarium kommer vi att ge perspektiv och reflektioner på situationen i Sverige mot bakgrund av rapporten och diskutera vad aktörer i Sverige, såsom skogsbolag, markägare, kommuner och försäkringsbolag kan göra för att minska riskerna i framtiden.

Varmt välkomna!

Peter Normark
Akademiens sekreterare och vd
KSLA

Hans Ellegren
Ständig sekreterare
KVA

KUNGL.
VETENSKAPS-
AKADEMIEN

THE ROYAL SWEDISH ACADEMY OF SCIENCES

Måste Sverige lära sig att leva med alltmer intensiva skogsbränder? – hur vi kan förebygga och minska riskerna

PROGRAM

Moderator: Thomas Elmqvist, ledamot i KSLA

- 12.45 Registrering och zoom öppnas
- 13.00 **Välkomna**
Peter Normark, akademisekreterare och vd, KSLA
Anna Wedell, 1:a vice preses, KVA
- 13.05 **Changing Wildfires–Policy Options for a Fire-literate and Fire-adapted Europe**
Thomas Elmqvist, direktör EASAC:s miljöprogram
- 13.25 **Vilka utmaningar står svensk skogsindustri och skogsägare inför?**
Anders Granström, skogsbrandforskare, SLU
- 13.45 **Bränder i framtiden med fokus på landskap runt städer**
Johan Sjöström, forskare, RISE
- 14.05 **Scenarier hjälper oss navigera risker och framtid**
Martin Hedberg, naturskadespecialist, LF AB
- 14.25 FIKA
- 14.55 **Paneldiskussion - Vad behöver vi i Sverige och EU göra för att minska riskerna?**
David Rönnblom, naturvårdsspecialist fd Holmen Skog, Ingrid Sarlöv Herlin, forskare SLU, Kerstin Niblaeus, KSLA:s Utskott för globala och europeiska frågor, samt Anders Granström, Johan Sjöström och Martin Hedberg
- 15.45 **Summering och avslutning**
Thomas Elmqvist

Tid & Plats Måndagen den 20 oktober 2025 kl 13.00–16.00
Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Drottninggatan 95 B, Stockholm
(T: Rådmansgatan/Odenplan) eller via Zoom

Anmälan På [denna länk](#) senast 17 oktober

Mer info Innehåll: Elin Mellqvist, elin.mellqvist@ksla.se, 08-5454 7716

Övrigt: Agneta D Ohlson, agneta.ohlson@ksla.se, 08-5454 7712